

Вищий навчальний заклад
«НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ»
Факультет економіки, управління та інформаційних технологій
Кафедра маркетингу, менеджменту та комерції

ЗАТВЕРДЖЕНО

Декан факультету економіки,
управління та інформаційних
технологій

Юлія НЕГОВСЬКА

РОБОЧА ПРОГРАМА

**УПРАВЛІННЯ НАУКОВИМИ ПРОЕКТАМИ, МІЖНАРОДНА ГРАНТОВА
СИСТЕМА ТА КОМЕРЦІАЛІЗАЦІЯ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ**

(назва навчальної дисципліни)

підготовки третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти
(назва рівня вищої освіти)

галузі знань С «Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні
відносини»
(шифр і назва галузі знань)

спеціальності С1 «Економіка та міжнародні економічні відносини
(за спеціалізаціями)»
(код і найменування спеціальності)

освітньо-професійної програми «Економіка»
(назва освітньо-наукової програми)

тип дисципліни дослідницької та академічної підготовки

2025 рік

ПОГОДЖЕНО:

Гарант освітньої програми

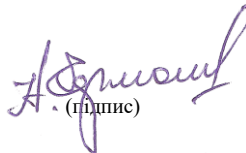

Ірина ШТУЛЕР
(прізвище, ініціали)

РЕКОМЕНДОВАНО:

Кафедрою маркетингу, менеджменту та
комерції
протокол № 7
від «29» серпня 2025 року

Завідувач кафедри

Микола ЄРМОШЕНКО
(прізвище, ініціали)

Укладач: *Костинець Юлія Володимирівна*, доктор економічних наук, професор.

1. Опис навчальної дисципліни

Мова навчання: українська

Статус дисципліни: обов'язкова

Передумови вивчення навчальної дисципліни: Вивчення дисципліни «Управління науковими проєктами, міжнародна грантова система та комерціалізація наукових досліджень» доцільне після опанування здобувачами третього (освітньо-наукового) рівня фундаментальних глибинних знань з економічної теорії, методології наукових досліджень. Необхідними є навички наукового аналізу, роботи з академічними джерелами, підготовки наукових текстів, використання інформаційно-комунікаційних технологій, а також розуміння принципів академічної доброчесності та авторського права.

Предметом вивчення навчальної дисципліни «Управління науковими проєктами, міжнародна грантова система та комерціалізація наукових досліджень» є теоретико-методичні засади управління науковими проєктами та їх портфелями, механізми функціонування міжнародної грантової системи, інструменти фандрайзингу, а також процеси комерціалізації результатів наукових досліджень у сучасних інноваційних та кластерних бізнес-екосистемах.

Інформаційний обсяг навчальної дисципліни. На вивчення навчальної дисципліни відводиться 90 годин (3 кредити ECTS).

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни є формування у здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня системних знань і практичних навичок щодо управління науковими проєктами та їх портфелями, використання механізмів міжнародної грантової системи, застосування інструментів фандрайзингу та комерціалізації результатів наукових досліджень у сучасних інноваційних та підприємницьких екосистемах.

Основними завданнями навчальної дисципліни формування у здобувачів здатності планувати та реалізовувати наукові проєкти; опанування методології портфельного управління науковими та інноваційними проєктами; засвоєння принципів функціонування міжнародної грантової системи та механізмів підготовки грантових заявок; розвиток навичок фандрайзингу у сфері наукових досліджень; формування компетентностей щодо комерціалізації результатів наукових досліджень та трансферу технологій; оволодіння методами оцінювання ефективності наукових проєктів і їх економічної результативності; розвиток здатності інтегрувати результати наукових досліджень у інноваційні та підприємницькі кластери.

3. Компетентності та заплановані результати навчання

Дисципліна «Управління науковими проєктами, міжнародна грантова система та комерціалізація наукових досліджень» забезпечує набуття здобувачами освіти **компетентностей**:

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК01	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу
ЗК02	Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел
ЗК03	Здатність працювати в міжнародному контексті
ЗК04	Здатність генерувати нові ідеї (креативність)
ЗК05	Здатність розв'язувати комплексні проблеми економіки на основі системного

	наукового світогляду та загального культурного кругозору із дотриманням принципів професійної етики та академічної доброчесності
--	--

Спеціальні (фахові) компетентності (СК):

СК01	Здатність виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання в економіці та дотичних до неї міждисциплінарних напрямках і можуть бути опубліковані у провідних наукових виданнях з економіки та суміжних галузей.
СК02	Здатність усно і письмово презентувати та обговорювати результати наукових досліджень та/або інноваційних розробок українською та англійською мовами
СК03	Здатність використовувати сучасні методології, методи та інструменти емпіричних і теоретичних досліджень у сфері економіки, методи комп'ютерного моделювання, сучасні цифрові технології, бази даних та інші електронні ресурси, спеціалізоване програмне забезпечення у науковій та науково-педагогічній діяльності.
СК05	Здатність виявляти, поглиблено аналізувати та вирішувати проблеми дослідницького характеру у сфері економіки з врахуванням економічних ризиків та можливих соціально-економічних наслідків, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних досліджень, у тому числі з питань європейської та євроатлантичної інтеграції
СК07	Здатність ініціювати, розробляти і реалізовувати комплексні наукові проекти в економіці та дотичні до неї міждисциплінарні підходи, проявляти лідерство та відповідальність при їх реалізації; комерціалізувати результати наукових досліджень та забезпечувати дотримання прав інтелектуальної власності

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН 02	Глибоко розуміти базові (фундаментальні) принципи та методи економічних наук, а також методологію наукових досліджень, створювати нові знання у сфері економіки з метою досягнення економічного та соціального розвитку в умовах глобалізації.
ПРН 04	Застосовувати сучасні інструменти і технології пошуку, оброблення та аналізу інформації, зокрема, статистичні методи аналізу великих масивів даних та/або складної структури, спеціалізоване програмне забезпечення та інформаційні системи
ПРН 05	Пропонувати нові рішення, розробляти та наукові проекти, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику і розв'язувати значущі і фундаментальні та прикладні проблеми економічної науки з врахуванням соціальних, економічних, екологічних та правових аспектів; забезпечувати комерціалізацію результатів наукових досліджень та дотримання прав інтелектуальної власності.
ПРН 06	Вільно презентувати та обговорювати з фахівцями і нефахівцями результати досліджень, теоретичні та практичні проблеми економіки державною та іноземною мовами, кваліфіковано відображати результати досліджень у наукових публікаціях у провідних наукових виданнях
ПРН 08	Планувати і виконувати емпіричні та/або теоретичні дослідження у сфері економіки та з дотичних міждисциплінарних напрямів, критично аналізувати результати власних досліджень і результати інших дослідників у контексті усього комплексу сучасних знань щодо досліджуваної проблеми.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви тем	Обсяг у годинах											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	сем.	пз	лаб.	с. р		л	сем.	пз	лаб.	с. р
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Тема 1. Теоретичні основи управління науковими проєктами	7	1	2			4	7	1				6
Тема 2. Методологія планування та реалізації наукових досліджень у проєктному форматі	7	1	2			4	9		1			8
Тема 3. Портфельне управління науковими та інноваційними проєктами	7	1	2			4	9		1			8
Тема 4. Синергетичний підхід до управління науковими проєктами в інноваційних та науково-освітніх кластерах	10	2	2			6	9	1				8
Тема 5. Інституційні засади функціонування міжнародної грантової системи	9	1	2			6	9	1				8
Тема 6. Фандрайзинг у сфері наукових досліджень та підготовка грантових заявок	10	2	2			6	9	1				8
Тема 7. Цифрові та підприємницькі екосистеми реалізації міжнародних наукових проєктів	10	2	2			6	9		1			8
Тема 8. Комерціалізація результатів наукових досліджень і трансфер технологій	10	2	2			6	10	1	1			8
Тема 9. Управління інноваційними науковими проєктами в умовах ризиків та сталого розвитку	10	2	2			6	9		1			8
Тема 10. Оцінювання ефективності наукових проєктів та комерціалізації результатів досліджень	10	2	2			6	10	1	1			8
Усього годин	90	16	20	0	0	54	90	6	6	0	0	78

5. Зміст програми навчальної дисципліни

Тема 1. Теоретичні основи управління науковими проєктами

Сутність наукового проєкту, життєвий цикл R&D-проєктів, специфіка управління дослідницькими та інноваційними проєктами.

Тема 2. Методологія планування та реалізації наукових досліджень у проєктному форматі

Методи планування досліджень, визначення цілей і результатів, показники ефективності наукових проєктів.

Тема 3. Портфельне управління науковими та інноваційними проєктами

Формування портфеля дослідницьких проєктів, баланс наукової новизни та економічної ефективності.

Тема 4. Синергетичний підхід до управління науковими проєктами в інноваційних та науково-освітніх кластерах

Кластерні інноваційні екосистеми, взаємодія університетів, бізнесу та держави у реалізації наукових проєктів.

Тема 5. Інституційні засади функціонування міжнародної грантової системи

Грантові програми ЄС та міжнародних організацій (Horizon Europe, ERC, Erasmus+, EIT, міжнародні фонди).

Тема 6. Фандрайзинг у сфері наукових досліджень та підготовка грантових заявок

Методологія пошуку фінансування, підготовка грантових пропозицій, формування міжнародних дослідницьких консорціумів.

Тема 7. Цифрові та підприємницькі екосистеми реалізації міжнародних наукових проєктів

Грантові інноваційні мережі, цифрове підприємницьке середовище досліджень, управління проєктами у глобальних інноваційних екосистемах.

Тема 8. Комерціалізація результатів наукових досліджень і трансфер технологій. Захист інтелектуальної власності

Моделі commercialization, створення стартапів на основі досліджень, інноваційне підприємництво та трансфер технологій. Захист інтелектуальної власності. Авторське право.

Тема 9. Управління інноваційними науковими проєктами в умовах ризиків та сталого розвитку

Ризики наукових проєктів, стійкість інноваційних бізнес-моделей, управління інноваціями в умовах глобальних викликів.

Тема 10. Оцінювання ефективності наукових проєктів та комерціалізації результатів досліджень

Методи оцінювання ефективності R&D-проєктів, показники результативності комерціалізації, економічна та інноваційна ефективність портфелів проєктів.

6. Теми лекцій

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах	
		Денна форма	Заочна форма
1	Тема 1. Теоретичні основи управління науковими проєктами	1	1
2	Тема 2. Методологія планування та реалізації наукових досліджень у проєктному форматі	1	
3	Тема 3. Портфельне управління науковими та інноваційними проєктами	1	
4	Тема 4. Синергетичний підхід до управління науковими проєктами в інноваційних та науково-освітніх кластерах	2	1
5	Тема 5. Інституційні засади функціонування міжнародної грантової системи	1	1
6	Тема 6. Фандрайзинг у сфері наукових досліджень та підготовка грантових заявок	2	1
7	Тема 7. Цифрові та підприємницькі екосистеми реалізації міжнародних наукових проєктів	2	
8	Тема 8. Комерціалізація результатів наукових досліджень і трансфер технологій. Захист інтелектуальної власності	2	1
9	Тема 9. Управління інноваційними науковими проєктами в умовах ризиків та сталого розвитку	2	
10	Тема 10. Оцінювання ефективності наукових проєктів та комерціалізації результатів досліджень	2	1
Усього годин		16	6

7. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах	
		Денна форма	Заочна форма
1	Тема 1. Теоретичні основи управління науковими проєктами	2	
2	Тема 2. Методологія планування та реалізації наукових досліджень у проєктному форматі	2	1
3	Тема 3. Портфельне управління науковими та інноваційними проєктами	2	1
4	Тема 4. Синергетичний підхід до управління науковими проєктами в інноваційних та науково-освітніх кластерах	2	
5	Тема 5. Інституційні засади функціонування міжнародної грантової системи	2	
6	Тема 6. Фандрайзинг у сфері наукових досліджень та підготовка грантових заявок	2	
7	Тема 7. Цифрові та підприємницькі екосистеми реалізації міжнародних наукових проєктів	2	1
8	Тема 8. Комерціалізація результатів наукових досліджень і трансфер технологій. Захист інтелектуальної власності	2	1
9	Тема 9. Управління інноваційними науковими проєктами в умовах ризиків та сталого розвитку	2	1
10	Тема 10. Оцінювання ефективності наукових проєктів та комерціалізації результатів досліджень	2	1
Усього годин		20	6

8. План семінарських занять

Тема 1. Теоретичні основи управління науковими проєктами

Мета: сформувати системне розуміння сутності наукових проєктів, їх життєвого циклу та особливостей управління дослідницькою діяльністю в умовах інноваційної економіки.

Питання для обговорення (в контексті тем дисертаційних робіт аспірантів):

1. У чому полягає сутність наукового проєкту та його відмінність від інноваційного й інвестиційного проєкту?
2. Які етапи життєвого циклу наукового проєкту та їх управлінські особливості?
3. Які ключові принципи управління дослідницькими проєктами в сучасній економіці знань?
4. Яку роль відіграє проєктний підхід у розвитку наукових досліджень?
5. Чи можливо стандартизувати управління науковими проєктами в умовах міждисциплінарності? Обґрунтуйте відповідь, використовуючи приклади та проблематику власного дисертаційного дослідження.

Тема 2. Методологія планування та реалізації наукових досліджень у проєктному форматі

Мета: розкрити методологічні підходи до планування та реалізації наукових досліджень із використанням проєктного менеджменту.

Питання для обговорення (в контексті тем дисертаційних робіт аспірантів):

1. Які методологічні підходи застосовуються у плануванні наукових досліджень?
- Приклади з урахуванням предметної області дисертації
2. Як формулюються цілі, завдання та очікувані результати наукового проєкту?
 3. Які інструменти управління ресурсами використовуються у наукових проєктах?
 4. Як здійснюється моніторинг і контроль виконання наукового проєкту?
 5. Чи відрізняється управління фундаментальними та прикладними дослідженнями?

Тема 3. Портфельне управління науковими та інноваційними проєктами

Мета: сформувати знання щодо формування та управління портфелем наукових і інноваційних проєктів у стратегічному розвитку організацій.

Питання для обговорення (в контексті тем дисертаційних робіт аспірантів):

1. У чому полягає сутність портфельного управління науковими проєктами?
2. Які критерії відбору та пріоритезації наукових проєктів у портфелі?
3. Як забезпечується баланс між науковою новизною та економічною ефективністю проєктів? Обґрунтуйте на основі власної дослідницької проблематики
4. Які підходи до оцінювання результативності портфеля наукових досліджень?
5. Чи можливе поєднання грантових і корпоративних наукових проєктів у єдиному портфелі?

Тема 4. Синергетичний підхід до управління науковими проєктами в інноваційних та кластерних екосистемах

Мета: дослідити роль синергетичного підходу та кластерної взаємодії у підвищенні ефективності реалізації наукових проєктів.

Питання для обговорення (в контексті тем дисертаційних робіт аспірантів):

1. У чому полягає сутність синергетичного підходу до управління науковими проєктами?
2. Яку роль відіграють інноваційні та науково-освітні кластери у розвитку досліджень?
3. Як взаємодія університетів, бізнесу та держави впливає на результативність наукових проєктів?
4. Які переваги кластерного середовища для реалізації інноваційних досліджень?

5. Чи сприяє кластерна модель комерціалізації результатів наукових досліджень?

Тема 5. Інституційні засади функціонування міжнародної грантової системи

Мета: сформувати розуміння інституційної структури міжнародної грантової системи та її ролі у фінансуванні наукових досліджень.

Питання для обговорення (в контексті тем дисертаційних робіт аспірантів):

1. Які основні джерела міжнародного грантового фінансування наукових досліджень?
2. Які програми ЄС та міжнародних організацій підтримують наукові проєкти?
3. Як функціонує грантова система в умовах глобалізації науки?
4. Які вимоги висуваються до наукових проєктів у міжнародних грантових програмах?
5. Чи впливає міжнародна грантова система на пріоритети розвитку наукових досліджень?

Тема 6. Фандрайзинг у сфері наукових досліджень та підготовка грантових заявок

Мета: сформувати практичні навички залучення фінансування для наукових проєктів через механізми фандрайзингу та грантових програм.

Питання для обговорення (в контексті тем дисертаційних робіт аспірантів):

1. У чому полягає сутність фандрайзингу у науковій діяльності?
 2. Які етапи підготовки та подання грантової заявки?
 3. Які ключові фактори успішності міжнародних наукових грантових проєктів?
- Обґрунтуйте на основі власної дослідницької проблематики
4. Як формується міжнародний дослідницький консорціум?
 5. Чи змінює фандрайзинг стратегічні підходи до управління науковими дослідженнями?

Тема 7. Цифрові та підприємницькі екосистеми реалізації міжнародних наукових проєктів

Мета: дослідити вплив цифрових інноваційних екосистем та підприємницького середовища на реалізацію міжнародних наукових проєктів.

Питання для обговорення (в контексті тем дисертаційних робіт аспірантів):

1. У чому полягає сутність цифрових інноваційних екосистем у науковій діяльності?
2. Яку роль відіграє цифрове підприємництво у розвитку наукових проєктів?
3. Як міжнародні інноваційні мережі впливають на реалізацію дослідницьких програм?
4. Які ризики та можливості цифровізації для управління науковими проєктами?
5. Чи сприяють цифрові платформи інтеграції дослідницьких команд у глобальні наукові мережі?

Тема 8. Комерціалізація результатів наукових досліджень і трансфер технологій. Захист інтелектуальної власності

Мета: сформувати розуміння механізмів комерціалізації результатів досліджень та їх інтеграції у бізнес-середовище.

Питання для обговорення (в контексті тем дисертаційних робіт аспірантів):

1. У чому полягає сутність комерціалізації результатів наукових досліджень?
2. Які моделі трансферу технологій застосовуються у світовій практиці?
3. Як створення стартапів на основі досліджень впливає на розвиток економіки?
4. Які бар'єри виникають у процесі комерціалізації наукових результатів?
5. Чи можлива ефективна комерціалізація без взаємодії науки і бізнесу? Обґрунтуйте на основі власної дослідницької проблематики
6. Результати досліджень як об'єкти інтелектуальної власності. Особливості захисту.
7. Авторське право в наукових проєктах

Тема 9. Управління інноваційними науковими проєктами в умовах ризиків та сталого розвитку

Мета: дослідити особливості управління інноваційними науковими проєктами в умовах ризиків, невизначеності та глобальних викликів.

Питання для обговорення (в контексті тем дисертаційних робіт аспірантів):

1. Які основні ризики реалізації наукових та інноваційних проєктів? Обґрунтуйте на основі власної дослідницької проблематики
2. У чому полягає концепція стійкості (resilience) наукових проєктів?
3. Як глобальні виклики впливають на реалізацію наукових досліджень?
4. Які інструменти управління ризиками застосовуються у наукових проєктах?
5. Чи можливо забезпечити сталість інноваційних проєктів в умовах невизначеності?

Тема 10. Оцінювання ефективності наукових проєктів та комерціалізації результатів досліджень

Мета: сформувати знання щодо методів оцінювання результативності наукових проєктів та економічної ефективності їх комерціалізації.

Питання для обговорення (в контексті тем дисертаційних робіт аспірантів):

1. Які підходи застосовуються для оцінювання ефективності наукових проєктів?
2. Які показники характеризують результативність комерціалізації наукових досліджень?
3. Як оцінюється економічна та інноваційна ефективність портфелів наукових проєктів?
4. Яку роль відіграє інтелектуальна власність у комерціалізації досліджень?
5. Чи можливо оцінити довгостроковий вплив наукових проєктів на розвиток економіки? Обґрунтуйте на основі власної дослідницької проблематики.

9. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах	
		Денна форма	Заочна форма
1	Не передбачено навчальним планом	-	-
Усього годин			

9. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах	
		Денна форма	Заочна форма
1	Не передбачено навчальним планом	-	-
Усього годин			

10. Теми самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах	
		Денна форма	Заочна форма
1	Тема 1. Теоретичні основи управління науковими проєктами	4	6
2	Тема 2. Методологія планування та реалізації наукових досліджень у проєктному форматі	4	8
3	Тема 3. Портфельне управління науковими та інноваційними проєктами	4	8
4	Тема 4. Синергетичний підхід до управління науковими проєктами в інноваційних та науково-освітніх кластерах	6	8
5	Тема 5. Інституційні засади функціонування міжнародної грантової системи	6	8
6	Тема 6. Фандрайзинг у сфері наукових досліджень та підготовка грантових заявок	6	8
7	Тема 7. Цифрові та підприємницькі екосистеми реалізації міжнародних наукових проєктів	6	8
8	Тема 8. Комерціалізація результатів наукових досліджень і трансфер технологій. Захист інтелектуальної власності	6	8
9	Тема 9. Управління інноваційними науковими проєктами в умовах ризиків та сталого розвитку	6	8
10	Тема 10. Оцінювання ефективності наукових проєктів та комерціалізації результатів досліджень	6	8
		54	78

11. Завдання для самостійної роботи

Самостійна робота є важливою складовою освітнього процесу підготовки здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти та передбачає поглиблене опрацювання теоретичного матеріалу, виконання аналітичних і дослідницьких завдань, а також формування навичок самостійного управління науковими проєктами, підготовки грантових заявок та комерціалізації результатів досліджень.

Метою самостійної роботи є:

- поглиблення знань з управління науковими проєктами та їх портфелями;
- формування навичок підготовки міжнародних грантових заявок;
- розвиток здатності до фандрайзингу у сфері наукових досліджень;
- набуття компетентностей щодо комерціалізації результатів наукових досліджень;
- розвиток навичок критичного аналізу наукових джерел і міжнародних дослідницьких практик.

Самостійна робота передбачає виконання аналітичних завдань, підготовку есе, презентацій, проєктних пропозицій, а також здобувачі мають право на проходження онлайн-курсів (неформальна освіта) з подальшим зарахуванням результатів навчання.

Рекомендовані завдання для самостійної роботи

Завдання 1. Аналітичне есе

Підготувати аналітичне есе (5–7 сторінок) з однієї із запропонованих тем:

1. Особливості управління науковими проєктами в умовах економіки знань.
2. Портфельне управління дослідницькими проєктами в інноваційних екосистемах.
3. Роль синергетичного підходу у підвищенні ефективності наукових проєктів.
4. Міжнародна грантова система як інструмент фінансування наукових досліджень.

5. Фандрайзинг у системі управління науковими дослідженнями.
6. Комерціалізація результатів досліджень як фактор інноваційного розвитку економіки.
7. Трансфер технологій та інтелектуальна власність у наукових проєктах.
8. Управління ризиками в інноваційних наукових проєктах.
9. Цифрові інноваційні екосистеми у розвитку міжнародних дослідницьких проєктів.
10. Оцінювання ефективності наукових проєктів та їх впливу на економічний розвиток.

Завдання 2. Розробка концепції наукового проєкту

Розробити концепцію наукового проєкту (Research Project Proposal), що включає:

- актуальність теми;
- мету і завдання дослідження;
- очікувані наукові результати;
- методологію дослідження;
- потенційні джерела грантового фінансування.

Обсяг: 8–10 сторінок.

Завдання 3. Підготовка грантової заявки (імітаційний проєкт)

Розробити структуру грантової заявки для участі у міжнародній програмі (Horizon Europe, Erasmus+, EIT тощо), що включає:

- опис проблеми дослідження;
- наукову новизну;
- план реалізації проєкту;
- бюджет та ресурси;
- очікувані результати та їх комерціалізацію.

Завдання 4. Аналітичний огляд міжнародних грантових програм

Підготувати огляд (5–6 сторінок) однієї міжнародної грантової програми:

- Horizon Europe;
- Erasmus+;
- European Research Council (ERC);
- EIT Knowledge and Innovation Communities;
- програми міжнародних наукових фондів.

Проаналізувати умови участі, критерії відбору та вимоги до наукових проєктів.

Завдання 5. Розробка моделі комерціалізації результатів дослідження

Побудувати модель комерціалізації результатів власного або гіпотетичного наукового дослідження, визначивши:

- потенційні ринки застосування;
- цільових стейкхолдерів;
- інструменти трансферу технологій;
- механізми захисту прав інтелектуальної власності.

Завдання 6. Аналіз ризиків реалізації наукового проєкту

Підготувати аналітичну записку щодо ризиків реалізації наукового проєкту:

- фінансових;
- організаційних;
- інституційних;
- технологічних;
- правових.

Обсяг: 4–5 сторінок.

Завдання для здобувачів заочної форми навчання

Для здобувачів заочної форми навчання передбачається виконання індивідуальних завдань у кількості 5 завдань (на вибір з переліку нижче), спрямованих на поглиблення теоретичних знань і формування практичних навичок управління науковими проєктами, підготовки грантових заявок та комерціалізації результатів наукових досліджень. Виконані завдання подаються у письмовій формі та презентуються під час сесії. Максимальна кількість балів – 50.

Завдання 1. Аналітичний огляд наукових джерел

Підготувати аналітичний огляд (6–8 сторінок) сучасних наукових публікацій (2021–2025 рр.) з проблем управління науковими проєктами, міжнародної грантової системи або комерціалізації результатів досліджень.

Огляд повинен містити:

- аналіз підходів різних авторів;
- визначення актуальних наукових проблем;
- узагальнення сучасних тенденцій розвитку дослідницьких проєктів;
- зв'язок з темою дисертаційної роботи аспіранта

Завдання 2. Розробка концепції наукового проєкту

Розробити концепцію власного (або гіпотетичного) наукового проєкту, пов'язаного з темою дисертації, за структурою:

- актуальність теми;
- мета і завдання дослідження;
- очікувані наукові результати;
- методи дослідження;
- можливі джерела грантового фінансування. Обсяг: 8–10 сторінок.

Завдання 3. Підготовка моделі грантової заявки

Підготувати структурну модель грантової заявки, пов'язаної з темою дисертації аспіранта, для участі у міжнародній програмі (Horizon Europe, Erasmus+, EIT, інші фонди).

Необхідно обґрунтувати:

- наукову новизну проєкту;
- очікувані результати;
- план реалізації;
- орієнтовний бюджет;
- потенційні міжнародні партнери.

Завдання 4. Модель комерціалізації результатів дослідження

Розробити модель комерціалізації результатів наукового дослідження (проведеного у власній дисертації аспіранта), що передбачає:

- визначення потенційного ринку;
- вибір форми трансферу технологій (стартап, ліцензування, партнерство);
- оцінювання економічного ефекту;
- механізми захисту прав інтелектуальної власності.

Обсяг: 5–7 сторінок.

Завдання 5. Аналіз міжнародної грантової програми

Обрати одну міжнародну грантову програму та підготувати аналітичну записку (5–6 сторінок), що містить:

- мету і напрями фінансування, їх релевантність темі дисертації аспіранта;
- вимоги до заявників;
- критерії оцінювання проєктів;

- можливості участі українських дослідників.

Завдання 6. Презентація результатів індивідуального дослідження (в межах теми дисертації)

Підготувати мультимедійну презентацію (10–15 слайдів) за тематикою виконаного індивідуального завдання з обґрунтуванням:

- актуальності теми;
- методологічних підходів;
- очікуваних результатів;
- практичного значення для управління науковими проєктами та їх комерціалізації.

Виконання зазначених завдань спрямоване на формування у здобувачів заочної форми навчання здатності самостійно планувати і реалізовувати наукові проєкти, залучати грантове фінансування та забезпечувати комерціалізацію результатів досліджень у сучасному інноваційному середовищі.

Виконання індивідуальних завдань є обов'язковою складовою опанування дисципліни «Управління науковими проєктами, міжнародна грантова система та комерціалізація наукових досліджень» для здобувачів заочної форми навчання та спрямоване на формування дослідницьких, аналітичних і проєктних компетентностей. Роботи мають відповідати вимогам академічної доброчесності та містити коректні посилання на використані джерела. Текст подається українською мовою, науковим стилем, із дотриманням логічної структури викладу матеріалу.

Структурні вимоги до письмових робіт:

Письмові завдання (есе, аналітичні огляди, проєктні пропозиції) повинні містити: титульну сторінку; зміст; вступ (обґрунтування актуальності теми); основну частину (теоретичний та аналітичний розгляд проблеми); висновки; список використаних джерел (оформлений за ДСТУ 8302:2015). Вимоги до обсягу: аналітичне есе – 5–7 сторінок; огляд міжнародної грантової програми – 5–6 сторінок; концепція наукового проєкту – 8–10 сторінок; модель комерціалізації результатів дослідження – 5–7 сторінок; аналітичний звіт за онлайн-курсом – 3–5 сторінок.

Вимоги до оформлення: шрифт: Times New Roman, 14 pt; міжрядковий інтервал: 1,5; поля: 2 см з усіх боків; вирівнювання тексту – по ширині; нумерація сторінок – у правому верхньому куті; посилання на джерела – у тексті у квадратних дужках.

Презентація (10–15 слайдів) повинна містити: постановку проблеми дослідження; мету та завдання проєкту; основні результати аналізу; пропозиції щодо управління науковим проєктом або його комерціалізації; висновки та практичні рекомендації.

Критерії оцінювання виконаних завдань: відповідність змісту завдання тематиці дисципліни; рівень теоретичного узагальнення та глибина аналізу; використання сучасних наукових джерел; логічність і аргументованість викладення; обґрунтованість висновків і практичних рекомендацій; дотримання вимог академічної доброчесності та оформлення роботи. Виконання завдань для заочної форми навчання є підставою для допуску до підсумкового контролю.

Неформальна освіта (онлайн-курси та платформи)

У межах самостійної роботи здобувачам рекомендується проходження онлайн-курсів на міжнародних освітніх платформах з метою розширення професійних компетентностей у сфері управління науковими проєктами, грантової діяльності та комерціалізації досліджень.

Рекомендовані платформи:

- Coursera (курси з Project Management, Grant Writing, Innovation Management);
- edX (Research Project Management, Technology Commercialization);
- FutureLearn (Research Funding and Grant Applications);
- Prometheus (проєктний менеджмент, інноваційний розвиток);

- European Commission Academy / Horizon Europe trainings;
- EIT (European Institute of Innovation and Technology) online courses.

Порядок зарахування результатів неформальної освіти

Результати проходження онлайн-курсів можуть бути зараховані як складова самостійної роботи в порядку, визначеному Положенням про порядок визнання результатів навчання набутих у неформальній/інформальній освіті

Максимальна кількість балів за неформальну освіту – до 10 балів у межах самостійної роботи.

Самостійна робота спрямована на формування здатності здобувачів вищої освіти самостійно планувати та реалізовувати наукові проєкти, залучати міжнародне грантове фінансування та забезпечувати комерціалізацію результатів наукових досліджень у сучасному інноваційному середовищі.

12. Питання для підготовки до підсумкового контролю (диференційований залік)

1. Розкрийте сутність наукового проєкту та його відмінність від інноваційних і інвестиційних проєктів. Обґрунтуйте відповідь, використовуючи приклади та проблематику власного дисертаційного дослідження.
2. Проаналізуйте життєвий цикл наукового проєкту та особливості управління його етапами. Як ці підходи можуть бути застосовані у межах теми вашої дисертації?
3. Оцініть основні теоретичні підходи до управління науковими проєктами в економіці знань. Які з них найбільш релевантні для вашого дисертаційного дослідження і чому?
4. Проаналізуйте методологічні підходи до планування та реалізації наукових досліджень у проєктному форматі. Яким чином ці підходи можуть бути застосовані у вашій науковій роботі?
5. Охарактеризуйте сучасні інструменти управління ресурсами наукового проєкту та обґрунтуйте можливості їх використання у межах власного дисертаційного дослідження.
6. Розкрийте сутність портфельного управління науковими та інноваційними проєктами. Як портфельний підхід може бути використаний для розвитку досліджень у вашій предметній галузі?
7. Проаналізуйте методи відбору та пріоритезації наукових проєктів у портфелі досліджень. Які критерії є найбільш релевантними для тематики вашої дисертації?
8. Обґрунтуйте можливості досягнення балансу між науковою новизною та економічною ефективністю у портфелі наукових проєктів з урахуванням проблематики вашого дослідження.
9. Проаналізуйте синергетичний підхід до управління науковими проєктами в інноваційних кластерах. Як цей підхід може бути застосований у сфері, що є предметом вашої дисертації?
10. Оцініть роль науково-освітніх та інноваційних кластерів у реалізації дослідницьких проєктів. Наведіть приклади, релевантні до вашого дисертаційного дослідження.
11. Проаналізуйте інституційні засади функціонування міжнародної грантової системи та їх вплив на розвиток наукових досліджень у вашій предметній галузі.
12. Оцініть можливості використання міжнародних грантових програм, таких як Horizon Europe, European Research Council, Erasmus+ та European Institute of Innovation and Technology для реалізації досліджень у межах теми вашої дисертації.
13. Які можливості та обмеження участі університетів і наукових установ у міжнародних грантових програмах є найбільш значущими для вашої наукової проблематики?
14. Проаналізуйте роль фандрайзингу у фінансуванні наукових досліджень та обґрунтуйте його потенціал для реалізації вашого дисертаційного проєкту.
15. Охарактеризуйте основні етапи підготовки міжнародної грантової заявки та поясніть, як вони можуть бути застосовані для розвитку вашого дисертаційного дослідження.

16. Проаналізуйте механізми формування міжнародних дослідницьких консорціумів та їх значення для реалізації досліджень у межах вашої наукової теми.
17. Які принципи та інструменти управління міжнародними науковими грантовими проєктами є найбільш релевантними для тематики вашого дисертаційного дослідження?
18. Оцініть роль цифрових інноваційних екосистем у розвитку наукових досліджень. Як вони можуть впливати на результати вашої дисертаційної роботи?
19. Яким чином цифрове підприємницьке середовище впливає на розвиток наукових досліджень у сфері, що є предметом вашої дисертації?
20. Проаналізуйте механізми комерціалізації результатів наукових досліджень та їх потенціал для впровадження результатів вашого дослідження.
21. Оцініть різні моделі трансферу технологій та обґрунтуйте, яка з них є найбільш релевантною для реалізації результатів вашої дисертації.
22. Яку роль можуть відігравати стартапи та інноваційне підприємництво у практичному впровадженні результатів вашого дослідження?
23. Проаналізуйте проблеми захисту прав інтелектуальної власності у процесі комерціалізації наукових результатів з урахуванням тематики вашої дисертації.
24. Оцініть основні ризики та невизначеності, які можуть виникати під час реалізації наукових проєктів у сфері вашого дослідження. Які підходи до управління цими ризиками є найбільш ефективними?
25. Проаналізуйте концепцію стійкості (resilience) наукових проєктів та поясніть її значення для розвитку досліджень у межах вашої дисертації.
26. Які методи оцінювання ефективності реалізації наукових проєктів можуть бути застосовані для аналізу результатів вашого дослідження?
27. Які показники економічної та інноваційної ефективності доцільно використовувати для оцінювання результатів досліджень у вашій предметній сфері?
28. Яким чином можна оцінити результативність комерціалізації результатів дослідження, що відповідає тематиці вашої дисертації?
29. Оцініть роль міжнародного грантового фінансування у розвитку наукових досліджень у сфері, що є предметом вашого дисертаційного дослідження.
30. Проаналізуйте можливості інтеграції результатів вашого дослідження у інноваційні та підприємницькі екосистеми.

13. Методи навчання

Методи навчання на лекціях: проблемно-орієнтовані лекції з постановкою науково-дослідницьких завдань; пояснювально-ілюстративний метод із використанням мультимедійних презентацій, схем та аналітичних моделей; лекції-дискусії з обговоренням сучасних підходів до управління науковими проєктами та грантовими програмами; кейс-метод на основі аналізу міжнародних грантових проєктів та практик комерціалізації досліджень; метод проблемного викладу з моделюванням ситуацій управління науковими проєктами; інтерактивні лекції з елементами мозкового штурму та колективного обговорення; використання цифрових освітніх технологій, онлайн-платформ та відкритих баз даних міжнародних грантових програм; аналітичний метод з розбором публікацій викладача та сучасних наукових досліджень у сфері управління науковими проєктами, грантової діяльності та комерціалізації результатів досліджень.

Методи навчання на семінарських заняттях: дискусійний метод із обговоренням теоретичних і практичних аспектів управління науковими проєктами; кейс-метод (аналіз міжнародних грантових програм, дослідницьких консорціумів, практик комерціалізації наукових розробок); метод проблемних ситуацій із моделюванням управлінських рішень у сфері реалізації наукових проєктів; презентації та захист індивідуальних дослідницьких завдань і проєктних пропозицій; групові та командні обговорення (робота в малих дослідницьких групах); метод

проектного навчання (розробка концепції наукового проекту або грантової заявки); аналіз наукових публікацій і міжнародних практик управління дослідницькими проектами; мозковий штурм щодо формування ідей наукових проектів та моделей їх комерціалізації; робота з відкритими інформаційними ресурсами та базами даних міжнародних грантових програм; взаємооцінювання та рецензування індивідуальних дослідницьких завдань здобувачів.

14. Методи оцінювання

У процесі вивчення дисципліни «Управління науковими проектами, міжнародна грантова система та комерціалізація наукових досліджень» використовуються такі методи оцінювання:

Для поточного контролю: поточне опитування та участь у наукових дискусіях на семінарських заняттях; оцінювання результатів виконання аналітичних завдань і підготовки презентацій з проблем управління науковими проектами та міжнародних грантових програм; оцінювання підготовки наукових есе, аналітичних оглядів міжнародних грантових систем та рецензій на наукові публікації з питань управління дослідницькими проектами і комерціалізації результатів досліджень; оцінювання результатів самостійної роботи (розробка концепції наукового проекту, підготовка структури грантової заявки, моделі комерціалізації результатів дослідження); тестовий контроль рівня засвоєння теоретичних знань; оцінювання участі здобувачів у науково-практичних конференціях, підготовки тез доповідей і наукових статей за тематикою дисципліни; врахування результатів неформальної освіти (проходження онлайн-курсів з управління науковими проектами, грантової діяльності та комерціалізації досліджень) за умови подання сертифіката, аналітичного звіту та презентації результатів навчання.

Для підсумкового контролю: підсумкове оцінювання у формі диференційованого заліку, що передбачає перевірку рівня сформованості теоретичних знань, аналітичних умінь і дослідницьких компетентностей у сфері управління науковими проектами, використання механізмів міжнародної грантової системи та комерціалізації результатів наукових досліджень.

15. Засоби діагностики результатів навчання

Засобами діагностики результатів навчання з дисципліни «Управління науковими проектами, міжнародна грантова система та комерціалізація наукових досліджень» є комплекс форм і методів контролю, спрямованих на перевірку рівня сформованості теоретичних знань, аналітичних умінь, дослідницьких навичок та здатності застосовувати їх у процесі планування і реалізації наукових проектів, підготовки грантових заявок та комерціалізації результатів наукових досліджень.

До основних засобів діагностики належать: усне опитування та участь у наукових дискусіях на семінарських заняттях; оцінювання підготовки та презентації аналітичних доповідей і наукових повідомлень з проблем управління науковими проектами та міжнародних грантових програм; виконання індивідуальних аналітичних завдань і наукових есе з тематики проектного менеджменту, фандрайзингу та комерціалізації досліджень; підготовка рецензій на сучасні наукові публікації у сфері управління науковими проектами та інноваційної діяльності; оцінювання результатів самостійної роботи (розробка концепції наукового проекту, підготовка структури грантової заявки, моделювання процесів комерціалізації результатів досліджень); тестовий контроль теоретичних знань; аналіз кейсів щодо реалізації міжнародних наукових проектів і грантових програм; моделювання управлінських рішень у сфері наукових досліджень та інноваційних екосистем; оцінювання результатів неформальної освіти (онлайн-курси з управління науковими проектами, грантової діяльності та комерціалізації досліджень) в порядку, визначеному Положенням про порядок визнання результатів навчання набутих у неформальній/інформальній освіті; підсумковий контроль у формі диференційованого заліку, що передбачає комплексну перевірку рівня досягнення програмних результатів навчання.

16. Критерії та порядок оцінювання результатів навчання

Для оцінювання знань здобувачів вищої освіти застосовуються контрольні заходи у формі поточного та підсумкового контролю знань у відповідності до «Положення про оцінювання знань здобувачів вищої освіти».

Поточний контроль

Види навчальної діяльності здобувачів вищої освіти обираються та оцінюються викладачем за рекомендованою шкалою в залежності від особливостей навчальної дисципліни. Оцінювання окремих видів навчальної діяльності здобувача вищої освіти для дисципліни «Управління науковими проектами, міжнародна грантова система та комерціалізація наукових досліджень» відбувається за такими рекомендованими балами:

Види навчальної діяльності здобувачів вищої освіти	Кількість балів (від – до)
Аудиторна робота	
Відповідь на практичному, семінарському, лабораторному занятті	1-5
Вирішення ситуаційних завдань, розв'язання задач тощо	1-5
Тестування	1-5
Ділова гра, практичний кейс тощо	1-10
Інші види аудиторної роботи*	
Самостійна робота	
Аналітичний огляд, есе, проєкт грантової заявки тощо.	1-10
Інші види навчальної діяльності здобувачів вищої освіти (участь у публічних заходах (конференція, олімпіада тощо); написання наукової статті, участь у конкурсах наукових робіт тощо)	1-10
Інші види самостійної роботи*	
Контрольна робота (для заочної форми здобуття освіти)	1-50

*види навчальної діяльності здобувачів освіти обираються та оцінюються викладачем за рекомендованою шкалою в залежності від особливостей навчальної дисципліни.

Для визначення ступеня засвоєння навчального матеріалу та поточного оцінювання знань здобувачів вищої освіти застосовуються критерії у відповідності до «Положення про оцінювання знань здобувачів вищої освіти».

Підсумковий контроль

Максимальна кількість балів за диференційований залік з початкової дисципліни «Управління науковими проектами, міжнародна грантова система та комерціалізація наукових досліджень» складає **40 балів**.

Для визначення ступеня засвоєння навчальної дисципліни та контрольного оцінювання знань здобувачів вищої освіти за підсумковим контролем застосовуються критерії у відповідності до «Положення про оцінювання знань здобувачів вищої освіти».

Підсумкова оцінка переводиться у національну систему оцінювання і шкалу ECTS згідно таблиці:

Порядок переведення оцінок у систему ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	ОЦІНКА ECTS	ОЦІНКА ЗА НАЦІОНАЛЬНОЮ ШКАЛОЮ	
		для екзамену курсової роботи (проекту), практики	для заліку (диференційованого заліку)
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		

64-74	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

17. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

Для денної форми здобуття освіти

Поточний контроль та самостійна робота - 60											Підсумковий контроль	Сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	Самостійна робота		
5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	10 балів	40 балів	100 балів

Для заочної форми здобуття освіти

Поточний контроль та самостійна робота - 60		Підсумковий контроль	Сума
Контрольна робота	Самостійна робота		
50 балів	10 балів	40 балів	100 балів

18. Методичне забезпечення

Методичне забезпечення дисципліни «Управління науковими проектами, міжнародна грантова система та комерціалізація наукових досліджень» узагальнено в комплексі навчально-методичного забезпечення, який включає:

- силабус;
- робочу програму навчальної дисципліни;
- варіанти завдань для самостійної роботи студентів;
- варіанти завдань для підсумкового контролю;
- інші матеріали.

19. Рекомендована література

Основна

1. A guide to the project management body of knowledge (PMBOK® guide). 7th ed. Newtown Square : Project Management Institute, 2021. 370 p.
2. Audretsch D. Innovation and entrepreneurship. London: Routledge, 2012. 224 p.
3. Blank S., Dorf B. The startup owner's manual. Pescadero : K&S Ranch, 2012. 608 p.
4. Bozeman B., Rimes H., Youtie J. The evolving state-of-the-art in technology transfer research. Research Policy. 2015. Vol. 44. P. 34–49.
5. Chesbrough H. Open innovation: the new imperative for creating and profiting from technology. Boston : Harvard Business School Press, 2003. 272 p.
6. Commercialising public research: new trends and strategies. Paris : OECD Publishing, 2013.
7. Drucker P. Innovation and entrepreneurship. New York : Harper Business, 2006. 288 p.
8. Etzkowitz H., Leydesdorff L. The triple helix of university–industry–government relations. Research Policy. 2000. Vol. 29. P. 109–123.
9. Guide to intellectual property rules for Horizon Europe. Brussels : European Commission, 2021.
10. Heagney, J. Fundamentals of Project Management. 6th ed., 2022
11. Horizon Europe programme guide. Brussels: European Commission, 2021.
12. Innovation and knowledge communities: strategic agenda. Brussels : European Institute of Innovation and Technology, 2020.
13. Innovation policy: a guide for developing countries. Washington : World Bank, 2010.
14. Kerzner H. Project management: a systems approach to planning, scheduling, and controlling.

12th ed. Hoboken : Wiley, 2017. 848 p.

15. Костинець Ю.В., Овчар П.А. Оцінювання ефективності комерціалізації результатів проєктів у портфелях інтегрованих бізнес-структур. Актуальні проблеми економіки. 2025. № 4 (286). с.337 - 344

16. Siegel D., Wright M. Academic entrepreneurship: time for a rethink? British Journal of Management. 2015. Vol. 26. P. 582–595.

Допоміжна

1. Kostynets I. Digital entrepreneurship business environment modeling and analyzing. 2023.

2. Kostynets I. Sustainable business development in the context of contemporary risks and challenges. Economic and Financial Management Review. 2023.

3. Костинець І. В., Кучер М. М., Сайгак Е. Л. Implementation of innovations in small business enterprises in the field of tourism and hospitality. Актуальні проблеми економіки. 2021. № 3. С. 73–78.

4. Костинець Ю.В. Механізм управління портфелем наукових проєктів у інтегрованих бізнес-структурах кластерного типу. Актуальні проблеми економіки. 2025. № 6 (288). с.368-375

5. Національний фонд досліджень України. URL: <https://nrfu.org.ua/>

6. Електронний каталог Державної науково-технічної бібліотеки. URL: http://rs.gntb.gov.ua/cgi-bin/irbis64r_12/cgiirbis_64.exe?C21COM=F&I21DBN=UNI&P21DBN=UNI&LNG=uk

7. Портал фінансування та тендерів Європейської Комісії. URL: <https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/portal/screen/home>

8. Програма «Креативна Європа». URL: <https://creativeeurope.in.ua/>

9. CRDF Global. URL: <https://www.crdglobal.org/>

10. Національне агентство академічних обмінів NAWA. URL: <https://nawa.gov.pl/en/>

11. Granty.org.ua. URL: <https://granty.org.ua/>

12. Fulbright Ukraine. URL: <https://fulbright.org.ua/uk>

13. Національний Erasmus+ офіс в Україні. URL: <https://erasmusplus.org.ua/>